

Milé čitateľky a milí čitatelia!

Dostáva sa k Vám ďalšie vydanie nášho občasníka. Prinášame v ňom prehľad udalostí zo života knižnice v druhom polroku 2021. Informujeme Vás o našich letných aktivitách. Dozviete sa, ako a kedy prebiehala Noc literatúry, pochválime sa novými regálmi, spoločne sa vyberieme po stopách podhradského panstva a mnoho iného. Veríme, že nám ostanete verní a už teraz sa tešíme na ďalšie pokračovanie tohto časopisu.

Vaša redakčná rada

Čítanie v prírode

Dňa 7. 7. 2021 sme v spolu s pani učiteľkou Dodekovou z MŠ Rozkvet 2024 uskutočnili podujatie pre predškolákov s názvom Čítanie v prírode. Z knihy *Prázdniny s opicou Škorickou* sme vybrali veselú rozprávku o tom, že pláž nie je smetisko, ktorá deti pobavila aj poučila.

Na základe prečítaného príbehu nám deti nakreslili kriedou na chodník hlavné postavy a ich zážitky pri mori. Najkrajšia kresba bola odmenená peknou knižkou.

Spoločné stretnutie pokračovalo športovými hrami, súťažami, tancom a zábavou s bublifukmi.

Na záver sme všetky deti odmenili sladkou odmenou. Počasie nám prialo, dobrá nálada nechýbala, už si len priať, aby sme sa v plnom zdraví všetci opäť stretli v novom školskom roku 😊.

Dagmar Janotová a Scarlet Stehlíková

Školský tábor na prázdninách v knižnici

Dňa 8. a 9. júla navštívil knižnicu na sídlisku SNP školský tábor zo ZŠ SNP.

V prvý deň sme sa vydali do Egypta, zoznámili deti s jeho bohatou históriou, prírodnými podmienkami i odlišnou kultúrou. Prostredníctvom prezentácie sme navštívili pyramídy v Sakáre, údolie kráľov i kráľovien, mesto Luxor i Karnak, kde sa nachádzajú skvosty egyptskej starovekej architektúry.

Zoznámili sme ich s objavom Howarda Cartera, ktorý odkryl hrobku mladého faraóna Tutanchamona i s jej ukrytými pokladmi. Nezabudli sme i na egyptských pisárov, ktorí v sede zaznamenávali odkazy panovníkov na papyrus, ktorý slúžil na písanie. Priblížili sme im osobnosť Champolliona, ktorý rozlúštil piktogramy egyptského písma prostredníctvom Rosettskej dosky.

Deti lúštili tajný odkaz písaný hieroglyfickým písmom. Dozvedeli sa v ňom o obľúbenej najstaršej doskovej hre s názvom Senet.

Spoločne sme vyrobili papierové čelenky podľa knižky s názvom *Kirigami*. Na záver sa s nami lúčili deti v čelenkách faraónov, sfíng alebo pyramíd.

Na druhý deň sme sa čítaním knihy Moniky Kompaníkovej prostredníctvom kamery a batyskafu (malej ponorky) ponorili do Mariánskej priekopy. Je to najhlbšieho miesta morského dna, kam neprenikne ani slnečný lúč a neponorí sa žiadny potápač a kde sa zdá, že neexistuje žiaden život. Opak je však pravdou. Žije tam množstvo živočíchov, ktoré nevyzerajú veľmi príťažlivo, ale svietia si vlastným svetlom.

Po prezentácii svetielkujúcich živočíchov žijúcich v Mariánskej priekope, ktorých ako hlavných hrdinov spoznali v knižke, deti výborne obstáli v kvíze o podmorskom svete.

Na záver si vytvorili plachetnicu z papiera o pod ňu maľovali svet pod morom. Hmýril sa množstvom koralov, korytnačiek, morských hviezdíc či chobotníc a sem tam medzi ne zabľúdil i žralok. Nechýbali ani farebné rybičky. Medzi nimi deti spoznali i Klauna očkatého (Nema z rozprávky Hľadá sa Nemo).

Jana Tršková

Náučné oddelenie a Leto s knihou

Počas prázdnin nám čitatelia posielali fotky s "príbehom", ktorých súčasťou bola aj kniha. Čítalo sa napríklad v Chorvátsku, Bulharsku, Fínsku, Slovinsku či na Korzike, ale aj na Slovensku. S knihou sa putovalo po blízkom aj vzdialenom okolí – dostali sme fotky napríklad z Beckovského hradu, Rovinky pri Bratislave, Nitrianskeho Rudna, Hlohovca, Mikulova a zapojili sa nám dokonca aj zvieratká a najmenšie detičky :D.

Sme radi, že čitatelia využili aj svoju kreativitu a zasielali nám fotky v rôznych situáciách. Veľa ľudí relaxovalo s knihou pri mori, ale aj na stanovačke, na horskej chate či pri kočikovaní. Každý nápad a zaslaná fotografia nám urobili veľkú radosť.

Lenka Slováková

Autorské čítanie

Do priestorov našej knižnice zavítala v júli autorka Adriana Boysová. Rodená Púchovčanka dlhodobo žije v Luxembursku. Na Slovensko sa pravidelne vracia v lete s deťmi. S Považskou Bystricou ju spájajú stredoškolské roky na gymnáziu. Pani Boysovú sme natočili. Vo videonahrávke nám predstavila svoju prvotinu, knižku s názvom *Mimóza* a prečítala z nej 2 zaujímavé úryvky.

Ďakujeme za príjemné dopoludnie a veríme, že najbližšie stretnutie bude aj so živým publikom.

Denisa Mesíková

Beseda v besiedke CSS Bystričan

Pobočka Považskej knižnice na sídlisku SNP uskutočnila počas letných prázdnin 2021 pre klientov CSS Bystričan čítanie z knihy pamätí *Maják ľudskosti* od regionálnej autorky Alice Haidlerovej.

Poslucháči privítali a ocenili návrat v čase na dobu spred viac ako pol storočia s oživením ich vlastných spomienok. Najskôr so zatajeným dychom počúvali, postupne viacerí z nich začali sami spomínať – paralelizovať vlastné príbehy života s tými, ktoré práve vstrebávali. Anabáza v čase obnovila u poslucháčov pamäť na časy dávno minulé.

S prekvapením sme si uvedomili blahodarnosť spomienok napriek neľahkým údelom v životoch obyvateľov CSS Bystričan.

Hrejivým nám vzájomne bolo i lúčenie so želaním opätovného stretnutia s čítaním na pokračovanie.

Elena Kaplanová

Aktivity regionálneho oddelenia počas druhej polovice v roku 2021

SEPTEMBER

Aj keď bol rok 2021 vo väčšej miere prispôsobovaný zlej epidemiologickej situácii a rôznym opatreniam, podarilo sa nám zorganizovať a aj úspešne zrealizovať niekoľko podujatí.

V septembri sme začali už tradičným celoslovenským podujatím Noc literatúry, na ktorom kvalitnú európsku literatúru čítali známe regionálne osobnosti ako primátor mesta Považská Bystrica Karol Janas, architekt Marek Turošík, organizátor festivalu s horskou tematikou Juraj Lukáš, jaskyniar Bohuslav Kortman a pedagogička Monika Slamková. Čítalo sa iba v zrekonštruovanej budove knižnice na rôznych miestach.

OKTÓBER

Krátkym čítaním z Denníkov maliara Imra Weinera-Kráľa, rodáka z Považskej Bystrice, sme si pripomenuli jeho 120. výročie narodenia. Video s čítaním sme uverejnili na facebooku knižnice.

NOVEMBER

V spolupráci s OZ CoolTajneR sme dňa 20. 11. 2021 na celoslovenskom podujatí Noc divadiel prezentovali tematickú bibliografiu **Ochotnícke divadlá v našom regióne (okresy Považská Bystrica, Púchov, Ilava)**. V rámci moderovanej diskusie sme v krátkosti predstavili históriu regionálneho ochotníctva okresných miest, viaceré ochotnícke divadelné súbory pôsobiace v regióne. Bližšie sme sa zamerali na divadlá, ktoré pôsobili v Dome kultúry v Považskej Bystrici. Spomenuté boli aj známe herecké mená, ktoré v súboroch pôsobili.

Prezentácia regionálnej maľovanky

Vymaľuj si svoje mesto spojená s workshopom

25. 11. 2021 sme štvrtákom IV. ZŠ Stred v Považskej Bystrici spoločne s výtvarníkom Jozefom Pobočíkom prezentovali maľovanku podporenú ako projekt Slovenskou asociáciou knižníc v roku 2020. Deti si v rámci workshopu nakreslili vlastné návrhy pre maľovanku. Samotná maľovanka ako edukačná pomôcka nám pomohla pri rozprávaní o architektúre budov v meste Považská Bystrica. Vznikli tak autentické diela, ktoré sa použili do ich vlastnej „triednej maľovanky“.

DECEMBER

Ku koncu roka sme pripravili online podujatie – prednášku o Architektonických pamiatkach a pamätihodnostiach centra Považská Bystrica a Považského Podhradia. Množstvo zaujímavých informácií o budovách v centre mesta a jej navrhovateľoch nám prezradil architekt Marek Turošík. Zaujímavá bola aj časť o histórii Považského hradu, kaštieľa v Považskom Podhradí a anglickom parku v jeho okolí.

Andrea Smolková

September

- Aké je počasie v septembri, také bude aj v budúcom máji.
- Ak je na jeseň mnoho húb, príde tuhá zima.
- Ak fúka začiatkom septembra z Moravy, potom oraj sedliačik pomaly. Ak fúka ale z Čiech, s oraním si pospeš.
- Ak je mierna jeseň, bude mierna aj celá zima.
- Ak je mnoho žaluďov, príde tuhá a dlhá zima.
- Ak je na jeseň mnoho trniek, bude na budúci rok veľká úroda žita.
- Ak prídu ešte v septembri početné búrky, bude v zime mnoho snehu.
- Ak sa osy v septembri tlačia do príbytkov, prorokujú tuhú zimu.
- Čím skôr lístie zo stromu opadá, tým úrodnejší rok nastane.
- Máj a september sú bránami leta.
- August varí, september zbiera.
- Kto na jeseň šetrí, toho zima nevyhladuje.
- Jesenný čas je vždy priaznivý, keď sedliak nie je lenivý.
- Podzim na strakatej kobyle jazdí.
- Za teplým a suchým septembrom ide chladný a mokrý október.

BLAHOŽELÁME!

Začiatkom októbra oslávila naša kolegyňa **Jana Tršková** svoje životné jubileum. Želáme jej veľa zdravia, pohodu v osobnom i pracovnom živote a mnoho spokojných čitateľov.

Barbora Miháliková

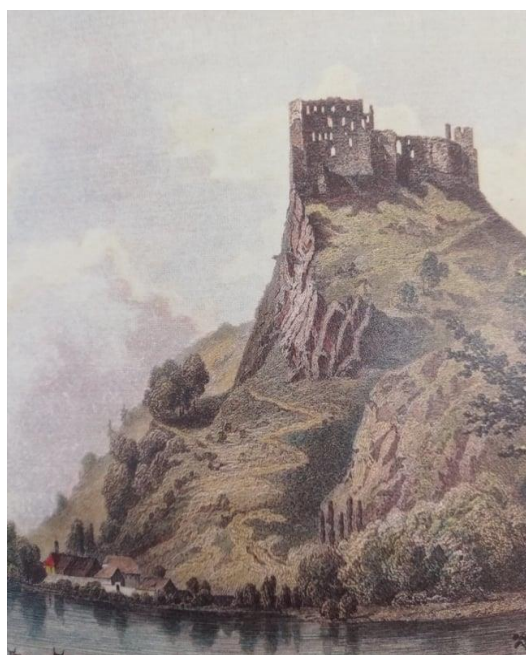
Potulky po stopách podhradského panstva

Koncom novembra tohto roku sme absolvovali zaujímavý výlet, spojený s prácou v teréne. Naším cieľom bol prudký svah pod Považským hradom, nad rokokovým, tzv. *Szapáryovským* kaštieľom, stojacom popri hlavnej ceste pod hradom, ktorý dal postaviť gróf Balaša. Okolo neho bol vybudovaný *anglický park*, ktorého súčasťou je aj parkový chodník, serpentínovite sa tiahnuci po svahu do výšky až k hradným ruinám. A presne túto strmú cestičku sme sa chystali zdolať.

My dve, pracovníčky bibliografie, spolu s pani riaditeľkou, sme sa vyzbrojili pevnou obuvou, fotoaparátom a vyrazili do Považského Podhradia. Tu nás čakal pán Turošík – architekt, ktorý nám robil odborného sprievodcu.

Do dvora a pozostatku parku nás vpúšťa súčasný majiteľ kaštieľa. Sme mu vďačné, že súhlasil a môžeme svoju prehliadku začať priamo v autentických priestoroch. Hneď na začiatku – v parku po ľavej strane kaštieľa – vidíme pozostatky aleje stromov. V aleji sa parkový chodník začína a vedie popri opornom múre nad kaštieľom (múr bol postavený kvôli tomu, aby zachytil stekajúcu vodu zo svahu). Postupne stúpame čoraz strmšie a asi v polovici kopca natrafíme na zvyšky kamenných základov, na ktorom v dávnych časoch stál drevený altánok. Pod altánkom sú pozostatky tzv. vodnej nádrže, jej ošúchaný a machový kamenný sokel ešte nesie slabo viditeľné slová „*Leopold Popper*“ s nečitateľným rokom (veľkoobchodník s drevom, jeden z vlastníkov kaštieľa). V týchto miestach sa nachádzajú aj ruiny kamenného múru – plota. Pod nami sa rozprestiera vnútorné nádvorie kaštieľa s hospodárskymi budovami.

Sme prekvapené, že cikcakovitá cestička je ešte viditeľná, ba dokonca je vidieť na niektorých miestach zachované kamenné spevnenie. Pán Turošík nám popri chôdzi podáva zaujímavý výklad nielen o parku, ale aj o kaštieli a majiteľoch. Navzdory pokročilému novembrovému poobediu je počasie i viditeľnosť dobrá.

Treba povedať, že zub času poznačil aj tieto miesta. Z pôvabnej romantickej vyhlídkovej cesty k zrúcaninám hradu, ba priamo na hrad (o čom svedčí spevnený skalný bok so širším prístupovým priechodom, ktorý bol pôvodne zabezpečený zábradlím a viedol až k hradnému vstupu) stúpame po hustej neudržiavanej hore, s napadaným jesenným lístím. Napriek tomu miesto dýcha dobovou atmosférou a vieme si predstaviť, aká krásna to musela byť v čase najväčšieho rozmachu kaštieľa. Naš sprievodca nás upozorňuje na to, že breh tesne pod hradnými ruinami bol vysadený orgovánmi, aby sa panstvo mohlo tešiť pekným pohľadom na hrad.

Po výstupe až pod hradné ruiny sa vraciame nazad po druhej strane svahu, smerom k Burgu, schádzame na rovnú vyhlídkovú plošinku, kde odpočívame a kocháme sa výhľadom priamo na Manínsku tiesňavu. Tienia nám síce stromy a kry, ale predstavujeme si, aký nádherný výhľad mali naši predkovia z tohto miesta. Zároveň obdivujeme aj um zhotoviteľa, že pri projektovaní cestičky a parku dbal aj na tieto náležitosti.

Postupne zídeme k opornému múru a zanedbanou alejou sa vraciame späť na dvor schátraného kaštieľa. Pán Turošík nám ukazuje, v ktorých miestach panstvo v parku odpočívalo, a iné, zaujímavé podrobnosti o kaštieli. Nakoniec si robíme spoločnú fotografiu pred priechodom kaštieľa a lúčime sa s majiteľom, ktorý nás púšťa von.

Pán Turošík nás po prehliadke ešte upozornil na to, že súčasťou anglického parku bolo aj jazierko, vybudované na opačnej – severnej strane pod hradom. Je to asi necelý kilometer napravo smerom pod horu k Šebešťanovej. Ideme pozrieť aj tam. Po blatistej poľnej ceste, rozrytej diviakmi, sa dostávame k miestam v lese, kde sa zanedbané jazierko nachádza.

Pomaličky sa stmieva, ale sme spokojní, že sa nám všetko podarilo absolvovať. Konštatujeme, že „genius loci“ miesta je stále tam a naše tajné pranie a vízia je, aby sa chodník i vyhlídky opravili a raz slúžili verejnosti.

Použité fotografie: fotoarchív PK v PB a z knihy Život hradu Bystrica : história a desaťročie nového panstva. - [Považské Podhradie] : Združenie hradu Bystrica, 2018, s. 43

Antonia Šaradinová a Andrea Smolková

Výmena regálov

Koncom roka 2021 sme sa dozvedeli skvelú správu, že dostaneme nový nábytok :D. Začali sme sa pripravovať, vykladali sme knihy zo starých regálov, viazali ich do balíčkov a odkladali ich do vedľajších priestorov, kde nedeľkovo „čakali“ na tie nové. Započila sa celá knižnica. Až nastal deň D a do náučného oddelenia a beletrie začali „prúdiť“ krásne novučičky regály. To bolo radosti :D, ale aj starosti, keďže bolo potrebné nový nábytok poumývať, rozmiestniť, poukladať doň knihy a uložiť ich podľa signatúr a abecedy.

Začiatkom roka 2022 sme našu knižnicu otvárali v „novom šate“. Sme radi, že čitatelia si pochvaľujú túto zmenu (a aj my ☺) a veríme, že nové regály splnia svoj cieľ nielen po vizuálnej stránke, ale budú dlhé roky plniť funkciu ochrany knižničného fondu.

Na záver trošku štatistiky k regálom: Bolo zakúpených 140 nových regálov, z toho 16 regálov bolo financovaných z projektu s názvom Knižný regál – „domov“ pre knihy. Tento projekt z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia sumou vo výške 2000 EUR.

Lenka Slováková a Andrea Smolková

Fond našej knižnice

Knižničný fond k 31. 12. 2021 predstavoval 83 055 knižničných jednotiek. Tvorila ho náučná literatúra v počte (23 218 zväzkov), krásna literatúra (43 943 zväzkov), náučná literatúra pre deti a mládež (3 727 zväzkov) a krásna literatúra pre deti a mládež (12 167 zväzkov). Do fondu boli zarátané aj špeciálne dokumenty ako AV médiá, elektronické zdroje, hudobniny, mapy, stolné hry (3 767 kusov).

Za vlastné prostriedky a príjmy z TSK bolo zakúpených 1 266 zväzkov s nákladom 13 195,84 €.

Prírastok do knižničného fondu Považskej knižnice za rok 2021 predstavoval 3 704 zväzkov knižničných jednotiek s celkovým nákladom 33 318,36 €. Oproti roku 2020 bol prírastok do fondu vyšší o 897 zväzkov.

Úbytky z aktívneho knižného fondu v roku 2021 predstavovali literatúru poškodenú, zastaranú, duplicitnú a stratenú. Spolu bolo vyradených 3 488 zväzkov knižničných jednotiek v celkovej hodnote 15 294,26 €.

Milada Nemcová

Knihárnik/Občasník

Považskej knižnice v Považskej Bystrici

Šéfredaktorka:

Mgr. Denisa Mesíková

Redakčná rada:

Mgr. Andrea Smolková,

Elena Kaplanová,

Antonia Šaradinová,

Milada Nemcová,

Jana Tršková

Zodpovedná redaktorka:

Mgr. Ivana Knappová, riaditeľka PK v PB

Grafická úprava:

Mgr. Denisa Mesíková

Kontakt:

denisa.mesikova@kniznicapb.sk,

042/465 35 11

Rok vydania:

2022

Fotografické a iné záznamy z činnosti knižnice a z podujatí PK v PB používame pre reklamné a propagačné účely organizácie.